

Protokół

z kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy Mszana w dniu 13 października 2025 r.

Nazwa jednostki kontrolowanej: Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanie

Imię i nazwisko kierownika: Mirela Ledwoń

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą: Gospodarka finansowa i udzielane świadczenia za lata 2023-2024.

Czas trwania kontroli: 13.10.2025

Kontrolę przeprowadzono w składzie 4 Radnych:

1. Berger Sebastian – Przewodniczący Komisji
2. Kotula Marek - Wiceprzewodniczący Komisji
3. Gonsior Piotr - Członek Komisji
4. Kuczera Piotr - Członek Komisji.

Na podstawie Upoważnienia Nr 7/2025 z dn. 13 października 2025 r.

Wykorzystane dowody:

1. Komisja zapoznała się z protokołem z poprzedniej kontroli – Protokołem nr 33/2023 z kontroli przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy Mszana w Ośrodku Pomocy Społecznej w dniu 23 marca 2023 r.

Brak uwag

2. Komisja zapoznała się z umową o świadczenie usług asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (nr K.1150.7.2024), wnioskiem o tego typu usługę i wykazem przydzielonych godzin.

Brak uwag

3. Komisja zapoznała się z planem wydatków i procentowym wykonaniem budżetu:

2023: plan – 5.552.375,33 zł, wykonanie – 5.390.876,02 zł, co stanowi 96,91%

2024: plan – 6.298.431,52 zł, wykonanie – 6.166.018,78 zł, co stanowi 98%

Brak uwag

4. Komisja wysłuchała odpowiedzi i wyjaśnień, których udzielały:

- Pani Mirela Ledwoń – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanie
- Pani Monika Strof – Główna księgową.

Pytania:

Radny Piotr Kuczera zadał pytania w zakresie działalności Świetlicy Środowiskowej.

Kierownik Mirela Ledwoń podała: Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi Świetlicę Środowiskową ze środków przekazywanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanie, a jeśli jest możliwość, pozyskuje również środki zewnętrzne z programów Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W roku 2023 budżet na działalność Świetlicy Środowiskowej wynosił 97.982,25 zł.

W roku 2024 budżet na działalność Świetlicy Środowiskowej wynosił 115.979,21 zł, w tym pozyskane środki z ROPS w wys. 9.100,00 zł na dodatkowe zajęcia dla wychowanków świetlicy, jak i ich rodzin m.in. specjalistyczne z socjoterapeutą czy psychologiem.

Na zajęcia w placówce może uczęszczać 12 dzieci, ilość ta wynika z możliwości lokalowych. W okresie ferii zimowych i letnich wakacji prowadzone są zajęcia otwarte dla większej ilości

dzieci. Dzieci uczęszczających na zajęcia stałe z końcem 2024 roku zaczęły ubywać, co jest spowodowane liczbą innych zajęć pozalekcyjnych tych dzieci. W związku z tym OPS przygotowuje zmiany w regulaminie organizacyjnym Świetlicy, aby była możliwość rotacyjnego korzystania z zajęć dla większej liczby chętnych dzieci.

Świetlica jest czynna w dni powszednie w godzinach 10:00 – 18:00. W godzinach popołudniowych odbywają się w niej również widzenia z rodzicami, zasądzone przez sąd.

W placówce zatrudniony jest 1 wychowawca, jest to mieszkanka gminy Mszana. Ponadto na umowę zlecenie zatrudniona jest osoba, która pomaga w pracach porządkowych 3 razy w tygodniu. Również jest to mieszkanka gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje dzieciom, za pośrednictwem biur podróży, wyjazdy na kolonie. Środki na kolonie przekazuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto OPS umożliwia dzieciom wyjazdy na kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty. Kolonie są w polskich miejscowościach najczęściej nadmorskich. Kryterium doboru uczestników są: niewydolność wychowawcza, trudności w rodzinie, zagrożenie dysfunkcyjne, brak możliwości organizacji wyjazdu przez rodziny, zła sytuacja materialna.

W roku 2023 z darmowych kolonii skorzystało 9 dzieci z terenu gminy Mszana (7 ze środków GKRPA, 2 ze środków Kuratorium Oświaty).

W roku 2024 z darmowych kolonii skorzystało 12 dzieci z terenu gminy Mszana (6 ze środków GKRPA, 6 ze środków Kuratorium Oświaty).

Radny Piotr Gonsior – czy wiadomo, ile w Gminie Mszana jest osób z najniższymi dochodami, kwalifikujących się do korzystania z pomocy społecznej?

Kierownik Mirela Ledwoń – znamy osoby korzystające z pomocy społecznej, ale nie muszą to być wszystkie osoby o niskich dochodach. Pomoc jest udzielana osobom, które się o nią zwrócą i spełniają kryteria. Pracownicy socjalni działający w środowisku, jeśli powzięli wiedzę o trudnej sytuacji danego mieszkańca, również inicjują działania pomocowe, jeśli mieszkaniec wyrazi zgodę.

Radny Piotr Gonsior – czy Ośrodek ma wiedzę o osobach bezrobotnych.

Kierownik M. Ledwoń – takie dane są zbierane i publikowane w raporcie Ocena Zasobów Pomocy Społecznej. OPS pozyskuje te dane z Powiatowego Urzędu Pracy.

Radny Piotr Gonsior – czy OPS ma dokument pn. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych?

Kierownik M. Ledwoń odpowiedziała: tak, jest dostępny na stronie Ośrodka pod adresem: <https://opsmaszana.pl/pliki/plik/strategia-integracji-i-rozwarz-probl-spol-w-gminie-mszana-2023-2032-1702883554.pdf>

Radny Piotr Gonsior – art. 8 ust. 2. Ustawy o pomocy społecznej mówi, że Rada Gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uprawniające do zasiłków okresowego i celowego. Czy było wnioskowane do Rady w tym zakresie?

Kierownik M. Ledwoń odpowiedziała: tak. W 2023 roku zostały podjęte uchwały:

1. Uchwała Nr LIX/401/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
2. Uchwała Nr LIX/400/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

3. Uchwała Nr LIX/399/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu ośłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024- 2028. uchwała Nr LIX/401/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Radny Marek Kotuła zadał pytania o formy wsparcia osób niepełnosprawnych i seniorów.

Kierownik M. Ledwoń podała: Ośrodek realizuje usługi opiekuńcze m.in. dla osób starszych oraz realizuje programy: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. W 2023 roku było 9 asystentów, którzy pomagali 22 osobom, w roku 2024 – 18 asystentów dla 39 osób niepełnosprawnych. Na realizację tych zadań OPS pozyskuje 100% dofinansowania z Programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej ze środków państwowego funduszu celowego zwanego Funduszem Solidarnościowym. Usługi te cieszą się coraz większym zainteresowaniem mieszkańców, w 2026 roku będzie z nich mogło skorzystać około 60 osób z niepełnosprawnością z terenu gminy. Ponadto z tego programu mogą skorzystać: dzieci od ukończenia 2 roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby dorosłe z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Asystent osobisty świadczy pomoc polegającą m.in. na wsparciu w czynnościach samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie, przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania, podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Aby nie wchodzić w kwestię zamówień publicznych na realizację tych usług, praktykowane jest, że osoba potrzebująca wsparcia wskazuje osobę do asystentury - to jedno z wytycznych MRPiPS. Ośrodek realizuje także Program „Opieka wytchnieniowa”, który z każdym rokiem cieszy się coraz większym zainteresowaniem, choć początki były trudne. Zasadą Programu jest m.in. zapewnienie całodobowej opieki nad osobą z niepełnosprawnością, co OPS realizuje w Rezydencji dla Seniorów w Zabełkowie oraz w Domu Pomocy Społecznej Gwarek w Godowie. W tym czasie opiekun osoby z niepełnosprawnością może zregenerować siły do dalszej opieki, m.in. może wyjechać na dwa tygodnie na odpoczynek. Czas dwóch tygodni można dzielić na krótsze etapy. Celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub osobami z orzeczeniami równoważnymi. Wsparcie w ramach Programu jest bezpłatne i skierowane do mieszkańców gminy Mszana.

Przewodniczący Komisji, Radny Sebastian Berger – ile wpływa wniosków, a ile jest realizowanych?

Kierownik M. Ledwoń – Wszystkie wnioski, które wpływają, są realizowane. W 2023 roku z opieki wytchnieniowej skorzystało 14 osób, w 2024 roku – 12 osób. W początkach realizacji programu tylko jedna osoba była zainteresowana tą formą wsparcia. Pracownicy Ośrodka promują Program w środowisku, wśród rodzin opiekujących się osobami niepełnosprawnymi i za pośrednictwem dostępnych mediów.

Radny Piotr Kuczera zadał pytanie o zarobki asystentów osobistych i jak są weryfikowane ich usługi?

Kierownik M. Ledwoń odpowiedziała: stawki są zróżnicowane, 42 zł brutto – osoby niepracujące zawodowo, za które trzeba odprowadzać składki oraz 50 zł brutto – osoby,

które mają ponadto zatrudnienie i nie trzeba za nie odprowadzać składek. Koszty usług opiekuńczych są refundowane z Funduszu Solidarnościowego, nie są kosztami OPS.

Jakość i ilość godzin świadczonych usług opiekuńczych weryfikują co miesiąc pracownicy socjalni, którzy jeżdżą do osób korzystających z usług asystenta, a jeśli chodzi o opiekę wytnieniową prowadzony jest monitoring podczas pobytu osoby z niepełnosprawnością w placówce i po powrocie do domu. Z każdym asystentem osobistym zawierana jest umowa, z przydzieloną liczbą godzin tj. ok. 20 do 60 godzin miesięcznie. Asystenci uzgadniają z rodzinami, kiedy i w jakim zakresie ich pomoc jest najbardziej potrzebna.

Radny Piotr Gonsior – czy OPS prowadzi procedury przetargowe?

Kierownik M. Ledwoń odpowiedziała: nie.

Radny Piotr Gonsior – na jakiej zasadzie są dokonywane zakupy materiałów i wyposażenia, np. papieru?

Kierownik M. Ledwoń – szukamy najtańszych dostawców lub zakupujemy w sklepach, gdzie jest taniej.

Radny Piotr Gonsior – czy wiadomo, jakie jest roczne zużycie energii?

Księgowa M. Strof – zarządcą budynku jest Gminny Ośrodek Sportu. Mamy podliczniki, ale nie jest prowadzony wykaz, ile zużyto energii.

Kierownik M. Ledwoń – na polecenie Urzędu Gminy zostały wprowadzone drobne działania mające na celu ograniczenie zużycia energii, co było podyktowane ustawą z 2022 roku, która wprowadzała obowiązek zmniejszenia o 10% całkowitego zużycia energii w samorządach. Głównie zostały zmniejszone ilości punktów świetlnych i ograniczone oświetlenie w pomieszczeniach socjalnych, jednak tak, aby zachować odpowiednie warunki pracy.

Przewodniczący Komisji – czy jest samochód służbowy?

Kierownik M. Ledwoń – nie ma.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wskazali na zasadność zakupu samochodu służbowego.

Kierownik M. Ledwoń – Pracownicy socjalni i pozostali jeżdżą w teren prywatnymi samochodami, warunkiem zatrudnienia jest prawo jazdy. Na pokrycie kosztów przejazdów służbowych otrzymują ryczałty samochodowe. Koszty przedstawiają się następująco:

Rok 2023 – ogółem 11.224,35 zł, w tym:

- koszty wyjazdów pracowników socjalnych, asystenta rodziny i kierownika OPS Mszana w teren - 8.312,15 zł
- wyjazdy służbowe poza teren gminy związane z wykonywaniem zadań - 2.151,10 zł
- wyjazdy służbowe związane ze szkoleniami pracowników - 761,10 zł

Rok 2024 – ogółem 12.581,22 zł, w tym:

- koszty wyjazdów pracowników socjalnych, asystenta rodziny i kierownika OPS Mszana w teren - 9.707,51 zł
- wyjazdy służbowe poza teren gminy związane z wykonywaniem zadań - 2.271,39 zł
- wyjazdy służbowe związane ze szkoleniami pracowników - 602,32 zł.

Omówiono szerzej wydatki na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej. W 2023 roku było to 8 osób, w 2024 – 6 osób. Koszt miesięcznego utrzymania w 2023 roku wyniósł 3.284 zł, w 2024 – 4.222 zł. OPS kieruje do domu pomocy społecznej na podstawie przede wszystkim wniosku osoby zainteresowanej i zaświadczenia lekarskiego. Najczęściej do DPS kierowane są osoby, które mieszkają samotnie i nie można im już pomóc w środowisku domowym, dla których usługi opiekuńcze w domach są już niewystarczające. Mieszkańcy gminy skierowani do DPS przebywają w ośrodkach w Raciborzu i w Cieszynie (dla podopiecznych z chorobami psychicznymi). Są to najtańsze placówki w regionie.

Po zapoznaniu się ze stanem faktycznym i wysłuchaniu wyjaśnień Komisja nie wnosi uwag do skontrolowanego zakresu.

Analizowano bieżące funkcjonowanie placówki. Po dyskusji na temat kosztów stałych, dotyczących zużycia energii, Komisja uznaje za konieczne dla poprawy funkcjonowania placówki zabudowę instalacji fotowoltaicznej.

Komisja podjęła również wiedzę, że w okresie letnim w biurach panuje bardzo wysoka temperatura, co, zgodnie z przepisami, powoduje konieczność pracy w ograniczonych godzinach. Stwierdza się, że w celu poprawy warunków pracy oraz lepszej organizacji pracy zasadnym jest montaż w obiekcie klimatyzacji.

Wnioski pokontrolne:

1. Komisja wnosi o podjęcie działań w celu zabudowy instalacji fotowoltaicznej na budynku będącym siedzibą Ośrodka Pomocy Społecznej, co ma na celu ograniczenie kosztów stałych funkcjonowania Ośrodka. Wniosek powinien zostać skierowany do Dyrektora Gminnego Ośrodka Sportu, jako zarządcy obiektu.

Wniosek przyjęto w głosowaniu jawnym. Głosowało 4 członków Komisji. Były 4 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”.

2. Komisja wnosi o montaż klimatyzacji w Ośrodku Pomocy Społecznej, w celu poprawy warunków pracy pracowników w okresie letnim i lepszej organizacji pracy. Wniosek powinien zostać skierowany do Dyrektora Gminnego Ośrodka Sportu, jako zarządcy obiektu.

Wniosek przyjęto w głosowaniu jawnym. Głosowało 4 członków Komisji. Były 4 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”.

Protokół podpisali:

Członkowie Komisji:

/-/ Berger Sebastian – Przewodniczący Komisji

/-/ Kotula Marek – Wiceprzewodniczący Komisji

/-/ Antończyk Paulina – Członek Komisji

/-/ Gonsior Piotr – Członek Komisji

/-/ Kuczera Piotr – Członek Komisji

Kierownik Jednostki kontrolowanej:

/-/ Ledwoń Mirela